

OBSAH

Seznam vybraných zkratk	IX
Slovo úvodem	XIII
1. PŘEDSTAVENÍ REGIONU	1
1.1 Terminologické otázky	1
1.2 Historický úvod	4
1.3 Tradice severské spolupráce	8
1.4 Severské země z ekonomické perspektivy	10
1.5 Důležité aspekty severské politiky	13
2. SYSTÉMY ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZÁJMŮ	
A SOCIÁLNÍ STÁT	21
2.1 Korporativismus	21
2.1.1 Korporativismus ve Švédsku	23
2.1.2 Korporativismus v Dánsku	30
2.1.3 Korporativismus v Norsku	32
2.1.4 Korporativismus ve Finsku	36
2.1.5 Zájmové skupiny na Islandu	37
2.2 Welfare state	39
3. POLITICKÉ SYSTÉMY	47
3.1 Ústavní vývoj	47
3.1.1 Ústavní vývoj Švédska	49
3.1.2 Ústavní vývoj Dánska	50
3.1.3 Ústavní vývoj Norska	51
3.1.4 Ústavní vývoj Finska	52
3.1.5 Ústavní vývoj Islandu	54
3.1.6 Status autonomních území	57
3.2 Vznik moderních parlamentních systémů	67
3.2.1 Cesta k parlamentarismu ve Švédsku	68
3.2.2 Cesta k parlamentarismu v Dánsku	69
3.2.3 Počátky parlamentarismu v Norsku	70
3.2.4 Počátky parlamentarismu ve Finsku	71
3.2.5 Parlamentarismus na Islandu	72

3.3	Hlavy států	73
3.3.1	Švédsko: král bez pravomocí	76
3.3.2	Dánsko: standardní panovník v parlamentní monarchii	77
3.3.3	Norsko: tisíciletá tradice monarchie	78
3.3.4	Finsko: od poloprezidentského k parlamentnímu režimu	79
3.3.5	Island: formálně silný, prakticky slabý prezident	89
3.4	Vlády	91
3.4.1	Norsko a Dánsko: klasický negativní parlamentarismus	94
3.4.2	Island: formálně negativní, prakticky „pozitivní“ parlamentarismus	96
3.4.3	Švédsko a Faerské ostrovy: předseda parlamentu v centru formování vlád	98
3.4.4	Finsko: od negativního k pozitivnímu parlamentarismu	100
3.4.5	Grónsko a Ålandské ostrovy: pozitivní parlamentarismus	104
3.5	Parlamenty	105
3.5.1	Švédsko a Dánsko: od bikameralismu k unikameralismu	110
3.5.2	Norsko a Island: od kvazibikameralismu k unikameralismu	112
3.5.3	Finsko: takřka klasický unikameralismus	114
3.6	Soudní moc	114
3.6.1	Soudní systém ve Švédsku	115
3.6.2	Soudní systém v Dánsku	116
3.6.3	Soudní systém v Norsku	117
3.6.4	Soudní systém ve Finsku	118
3.6.5	Soudní systém na Islandu	119
3.7	Ombudsman	120
3.8	Referenda	122
3.8.1	Referenda ve Švédsku	123
3.8.2	Referenda v Dánsku	124
3.8.3	Referenda v Norsku	125
3.8.4	Referenda ve Finsku	125

3.8.5	Referenda na Islandu	126
3.8.6	Referenda v autonomních územích	127
4.	VOLEBNÍ SYSTÉMY	129
4.1	Švédsko	130
4.2	Dánsko	135
4.3	Norsko	140
4.4	Finsko	144
4.5	Island	145
4.6	Volební systémy v autonomních územích	147
5.	POLITICKÉ STRANY A JEJICH SYSTÉM	149
5.1	Vytváření skandinávských multipartismů	149
5.2	Nástup sociální demokracie, vznik komunistických stran a specifický případ Islandu	158
5.3	V předvečer druhé světové války a válečná léta ...	165
5.4	Stranické systémy zemí v období stability	169
5.5	Vzpomínky na stabilitu – vývoj politických stran a stranických systémů od 70. let 20. století	185
5.6	Politické strany a jejich systém na prahu nového tisíciletí	206
6.	SKANDINÁVSKÉ STÁTY V MEZINÁRODNÍ POLITICE	214
6.1	Obrana a bezpečnost	215
6.1.1	Švédsko	216
6.1.2	Dánsko	217
6.1.3	Norsko	219
6.1.4	Finsko	221
6.1.5	Island	223
6.1.6	Severská rovnováha	226
6.2	Evropská integrace	226
6.2.1	Dánsko	227
6.2.2	Švédsko	232
6.2.3	Finsko	234
6.2.4	Norsko	237
6.2.5	Island	239
6.3	Severská spolupráce	241

Závěry	245
Summary	251
Seznam literatury a zdrojů	254
O autorech	298
Rejstřík	299